

Politická generace, která zestárla čekáním. A teď nemá co říci - zasvěcený pohled Ivana Hoffmana

- CZ24 News | 12. prosince 2022

ČESKO: „Elán ztratili, zkušenosti nenabyli a ve chvíli, když mají promluvit, se ukáže, že nemají co říct.“ Moci v republice se podle Ivana Hoffmana chopila politická generace, kterou jsme měli raději přeskochit. Teď jde o to, jaká generace se z těchto ztracených let zrodí.

Politika je nekonečný seriál, ve kterém se průběžně střídají aktéři. Hraje se podle scénáře, takže politik sehraje předepsanou roli a hodnocen je za umělecké provedení. Jen zřídka se stane, že se scénář za pochodu mění, a herci musí improvizovat. Tehdy se politik, byť v omezené míře a na krátký čas, podílí na režii představení, v němž účinkuje.

Zda prožíváme dobu, kdy se v politice anebo dokonce v geopolitice mění scénář, nevíme. Současníci notoricky přeceňují aktuality, o kterých se později zjistí, že šlo o marginálie, balast. Faktem ale je politická nestabilita, kdy politici buďto předpokládají, že mají přepisovat scénář, anebo se na ně provalí, že to jsou diletanti, neschopní naučit se roli.

Krom toho, že se v politickém seriálu mění herci jednotlivě, dochází i k obměně generační. Někdy generaci starých rutinérů alternuje generační vlna tvořená mladými lidmi, plnými elánu a chuti sehrát představení, jaké tu ještě nebylo. Jindy ale generaci, která zestárla na scéně, střídá vlna, která zestárla čekáním na svou příležitost. Elán ztratili, zkušenosti nenabyli a ve chvíli, když mají promluvit, se ukáže, že nemají co říct. A to se právě stalo. Jsme publikum, které trpí při sledování vyprázdněného neatraktivního představení obsazeného otrěsnými herci.

Politika vždy osciluje mezi hrozbou, že politici přestanou respektovat hranice (dané zákony, ústavou, ale i pravidly morálními a mravními), a mezi zklamáním z rezignace politiků na horizonty, na étos demokracie, svobody, soudržnosti, humanity. Ideální politika je současně povoláním a posláním. Je to mix řemesla a vize. Od politika očekáváme schopnost vybalancovat protichůdné zájmy, najít kompromis v konfliktech, najít východisko z krize. Současně jsme přesvědčeni, že politik má v každém okamžiku vědět, kde je sever, že nemá udělat ani krok bez morálního kompasu.

V praxi je ale politika zdrojem marných nadějí a hořkých zklamání. Co zkraje vypadá jako dobrý nápad svěřit politiku profesionálům, to pravidelně degeneruje na mix jejich neschopnosti a neodpovědnosti. Zdá se, že je nad síly politiků garantovat občanům mír a prosperitu. V čem jsou dobří, jsou intriky, jež nakonec vyústí ve války a bídu. Možná je to zákonitý důsledek nástupu oněch neschopných politických generací, které bylo třeba přeskochit, neboť u nich neexistoval předpoklad, že situaci zvládnou.

Je-li politika štafetou, tak se štafetový kolík opět jednou dostal nedopatřením do ruky běžci, který opustil dráhu. Tím běžcem je celá jedna politicky vadná garnitura, takže bezprostřední budoucnost nemá dobrou prognózu. Ve ztraceném čase, který se zde pro nás chystá, si staří řeknou, že už jim může být jedno, čeho se nedožijí. Mladé to zajímat musí. Jejich hodnoty se budou formovat v konfrontaci s anarchií, umělým nedostatkem, v konfrontaci s fanatismem, s autoritářstvím elit. Tlak zákonitě vyvolá protitlak a z toho protitlaku se teprve obrodí politika jako řemeslo a jako poslání. Půjde o definování hranic a hledání horizontu...

ZDROJ: PL